

Н. М. Внукова,

д-р екон. наук, проф.,
завідувач кафедри управління фінансовими послугами,
Харківський національний економічний університет

ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ РАМКОЮ КВАЛІФІКАЦІЙ

Find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

впровадження в програми навчання спеціальних знань зі страхування завжди було предметом державної уваги. Але останнім часом нормативне вивчення навчальної дисципліни зі страхування є тільки для спеціальності «Фінанси та кредит», що дещо звужує можливості вищої школи щодо широкого фахового забезпечення розвитку соціального захисту населення через страхування.

Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 затверджено Національну рамку кваліфікацій [1] і рекомендовано центральним органам виконавчої влади, установам та організаціям, що беруть участь у реалізації державної політики у сфері освіти, зайнятості та соціально-трудових відносин, об'єднанням роботодавців, професійним спілкам, іншим зацікавленим соціальним партнерам, зокрема, страховим компаніям використовувати її у практичній діяльності. Виклики з боку роботодавців пришвидшать упровадження базових основ вимог до кваліфікації.

Наказом Мінмолодьспорту та Мінсоцполітики від 20 квітня 2012 року № 488/225 затверджено План заходів із її впровадження [2], який містить заходи з організаційно-методичного, нормативно-правового, інформаційного, кадрового забезпечення, організацію співпраці з соціальними партнерами, залучення міжнародної технічної та фінансової допомоги, реалізацію пілотних проектів, один з яких мав би стосуватися страхового ринку.

Національна рамка кваліфікацій має 10 рівнів: 0-9. Підготовка фахівців для страхування здійснюється як на 6 рівні (бакалавр), так і на 7 (спеціаліст) та 8 (магістр). Ключовою ознакою всіх кваліфікаційних вимог є формування компетентностей, які суттєво відрізняють сучасні вимоги до освіти від тих, що існували. Це — знання, вміння, комунікації, автономність і відповідальність.

Наприклад, підготовка магістрів передбачає формування здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної

та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що вимагає глибокого переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Під час навчання підвищується роль викладача, який повинен формувати свій власний бренд і створювати умови для утворення особистісного бренду у студентів, тому що саме брендування є прямим відображенням результативності впровадження рамки кваліфікацій.

Для викладача встає ключове завдання зі створення системних знань і проривних технологій у навчальному процесі.

Рівень одержання знань, наприклад, для магістрів стосується найпередовіших концептуальних основ професійної діяльності і на межі предметних галузей, що має суттєве значення для підготовки фахівців у галузі страхування, яке стає все більш інтегрованою фінансовою послугою на ринку, незважаючи на її виключний вид, як виду підприємницької діяльності, відповідно до Закону України «Про страхування».

Уміння стосуються як критичного аналізу, оцінки й синтезу нових і складних ідей, так і розроблення та реалізації проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язати значущі проблеми. Отже, страховий ринок одержує фахівця іншої якості, який спроможний формувати інноваційну політику компаній.

В організації навчального процесу збільшується значення самостійної роботи, яка посилить вплив на формування відповідальності та автономності, яка спрямована на ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повну автономність під час їх реалізації, соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень, здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя.

Нова організація вищої освіти пов'язана з формуванням всіх складових брендів, а як інструмент використовуються тренінги, які дозволяють формувати складові компетентностей — комунікації, відповідальність та автономність.

В ХНЕУ тренінги є складовою начального процесу для підготовки фахівців 6—8 рівнів. У середньому вони складають 108 годин, з них до 90 годин — на самостійну роботу. Введення нової форми організації навчального процесу є пошуком напрямів подальшої реалізації компетентнісного підходу до підготовки фахівців [3]. При цьому використовується спеціальна методика викладання, коли крім тренера-викладача, студенти також одержують навички та вміння тренерів у середні створених творчих міні-груп.

Оптимальність організації тренінгів відповідає прямим завданням Національної рамки кваліфікацій. Набуття навичок фінансових аналітиків, глибоке засвоєння технології надання страхової послуги, одержання можливості передавання знань самим студентами один одному, тобто у майбутньому широкому загалу споживачів, створення комунікацій всередині міні-груп надає переваги таким випускникам на ринку праці.

Поради викладачам пов'язані з подоланням стереотипів в організації навчального процесу, постійне формування нових творчих колективів, реальність завдань, що вирішуються, через постійну співпрацю з суб'єктами страхового ринку та його фінансової інфраструктури.

Список літератури

1. Національна рамка кваліфікацій: Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-nacionalnoyi-ramki-kvalifikacii-doc81930.html>

2. Про затвердження Плану заходів щодо впровадження Національної рамки кваліфікацій: Наказ Міністерства освіти и науки, молоді та спорту 225 від 20.04.12 року № 488 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/other/29034/>

3. Внукова Н.М. Компетентнісний підхід у забезпеченні якісних освітніх послуг при підготовці студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» / Н. М. Внукова, С. А. Ачкасова // Новий колегіум. — 2009. — № 6. — С. 26—32.

УДК 336.71

О. Д. Вовчак,

д-р екон. наук, проф.,
завідувач кафедри банківської справи,
Університет банківської справи
Національного банку України

ВИКОРИСТАННЯ СТРАХУВАННЯ В УПРАВЛІННІ КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ БАНКІВ

Підвищення ризиковості діяльності банків, особлмво у сфері їх кредитної діяльності, обумовило об'єктивну необхідність пошуку та використання ефективних механізмів мінімізації кредитних ризиків. Сьогодні ефективна організація процесу управління